

Digitalisering og inkluderende praksiser

28. november 2023

Høgskolen i Østfold, campus Halden, rom C01-007



Inland Norway
University of
Applied Sciences



Østfold University College

Innhold

Early Language Development in the Digital Age: State-of-the-Art and why is new research needed	3
Digital dannelse med eller uten chatbot? En studie om digital dannelse, digital inkludering og digital vurdering i utdanning i fremtiden.....	4
Digital språklæring på mikronivå: En longitudinell studie av videomedierte andrespråkssamtaler	5
«Altså, jeg vet jo ikke hva vi hadde gjort uten nettbrett... men om vi måtte låne de der bøkene på biblioteket... det hadde vært veldig tungt...»	6
Flerspråklig digital kommunikasjon blant ansatte på et hotell - en kasusstudie med litauiske arbeidsinnvandrere i Innlandet	7
Materialiteter og remediering: Medieideologier i videotolking i rapporter og styringsdokumenter.....	8

Early Language Development in the Digital Age: State-of-the-Art and why is new research needed

Mila Vulchanova, Language Acquisition and Language Processing Lab, NTNU
mila.vulchanova@ntnu.no

Despite the rapid change in children's ecology and the rapid advance of technology in everyday life, research on the impact of Digital Technologies (DTs) on children's communication and language development is still scarce and highly fragmented, with no unitary approach across disciplines. **New technologies create environments that could alter how we process information, the degree to which we take risks, how we socialise and empathise with others and even, how we view our own identity.** Parents experience that toddlers can handle digital tools with a level of sophistication that they can only envy. We are immersed in a 'digital ecology' increasingly populated by devices that are both tools and interactive agents with a degree of autonomy which is increasing rapidly. While AI-powered interactive digital platforms are being developed at a fast and unprecedented rate, and schools are spontaneously adopting digital solutions for the acquisition of academic skills, such as literacy, at present, there is no adequate research base documenting the effects of digital tools on language or other learning outcomes in young children. Neither are current software solutions based on developmental, educational or psycholinguistic principles (Hirsh-Pasek et al., 2015; Kolak et al., 2021; Vulchanova et al., 2017). On the one hand, it can be expected that this digital ecology may provide new opportunities and ways of (1) enhancing existing learning environments and (2) devising technologies that can improve learning and adjust to the needs of a variety of groups, and in particular, vulnerable and at-risk groups. On the other hand, the new digital environment may hide undesirable consequences for early child development. "Social networking sites could worsen communication skills and reduce interpersonal empathy; obsessive gaming could lead to greater recklessness, a shorter attention span, and an increasingly aggressive disposition; heavy reliance on search engines and a preference for [Web] surfing rather than researching could result in agile mental processing at the expense of deep knowledge and understanding" (Greenfield, 2014, p. 265). Newly published research suggests an adverse impact of screen time on children's cognitive development (Portugal et al., 2021; Madigan et al., 2020). The challenge, then, is to **develop a solid and independent multidisciplinary and longitudinal knowledge base to explain under which conditions harmful versus beneficial effects occur in the context of digital environments**, so that effective social, educational, health and online safety policies, and practices can be developed.

Digital dannelse med eller uten chatbot? En studie om digital dannelse, digital inkludering og digital vurdering i utdanning i fremtiden.

Lillian Gran, Høgskolen i Innlandet

Foredraget problematiserer hvordan digital teknologi kan forme fremtidens utdanningssystem og hva det betyr for digital dannelse, digital inkludering og digital vurdering.

Foredraget starter med en forståelse av begrepet digital dannelse og hvorfor det er avgjørende i dagens teknologiske verden. Deretter utforskes potensialet til chatboter som pedagogiske verktøy og deres rolle i å støtte digital dannelse.

Hvordan kan AI benyttes til å både utvikle lærendes AI-literacy, analytisk kompetanse, digitale ferdigheter, digitale holdninger og kritisk tenkning?

Det er allerede avdekket utfordringer knyttet til digital inkludering og hvordan chatboter og AI kan bidra til å overvinne barrierer og sikre at alle studenter kan dra nytte av digital utdanning.

Samtidig vil vi vurdere de etiske aspektene ved bruk av chatboter i utdanning. For til slutt å spille opp til en diskusjon om konsekvenser for digital vurdering og hvordan chatboter kan spille en rolle i både å effektivisere og forbedre vurderingsprosessen samt å sikre at studentenes utdanning er av kvalitet også i fremtiden og ikke kun utformet og produsert av en chat bot.

Dette foredraget gir derfor innsikt i det komplekse samspillet mellom digital dannelse, chatboter, inklusjon og vurdering i utdanningens fremtid. Det åpner for diskusjon om hvordan vi utnytter digital teknologi på en måte som gir mest mulig verdi for utdanningssystemet og studentenes læringserfaring.

Digital språklæring på mikronivå: En longitudinell studie av videomedierte andrespråkssamtaler

Jenny Gudmundsen, Universitetet i Oslo

Denne studien analyserer hvordan samtaledeltakere bruker ressurser som chatfunksjon og smarttelefon for å løse ulike kommunikasjonsutfordringer i videomedierte andrespråksinteraksjon. Til tross for at teknologien har muliggjort videobaserte samtaler i flere tiår, var det først under koronapandemien at mennesker over hele verden i stor grad måtte omfavne videomediert interaksjon. Studien benytter metoden multimodal samtaleanalyse (Deppermann, 2013) til å undersøke hvordan en spesifikk språkkafé tilpasset seg den digitale virkeligheten ved å flytte samtaler sine fra fysiske lokaler til såkalte "breakout rooms". Språkkafé er et konsept hvor individer som lærer seg et nytt språk har muligheten til å øve på det aktuelle språket ved å snakke sammen med førstespråksbrukere, og fremheves som et viktig tiltak for å senke terskelen for deltakelse av innvandrere i samfunnslivet (Kunnskapsdepartementet, 2019). Studien analyserer et longitudinelt datasett bestående av videoopptak av autentiske samtaler på norsk mellom én spesifikk andrespråksbruker og ulike førstespråksbrukere på en digital språkkafé over en periode på ett år.

Studien retter spesielt fokus mot hvordan samtaledeltakerne benytter ulike ressurser for å løse forskjellige problemer knyttet til ord i såkalte reparasjonssekvenser. Slike sekvenser er avgrensede deler av samtalen hvor deltakerne pauser temaet i samtalen for å reparere problemet, slik at de kan gå videre i samtalen (Hosoda, 2006; Svennevig, 2018). Forskningsfunnene viser at deltakerne på den digitale språkkafén raskt tilpasset seg den videomedierte konteksten ved å utnytte de tilgjengelige ressursene for å forstå hverandre. For det første etablerer deltakerne en rutine om å bruke chatfunksjonen for å skrive når andrespråksbrukeren møter på «ukjente» ord. For det andre bidrar bruken av chatfunksjonen til å løse ulike problemer knyttet til ord, som for eksempel uttale og stavemåte. For det tredje benytter deltakerne seg av smarttelefonen for å oversette betydningen av ord og for å skape felles forståelse om ulike referenter. Studien bidrar med ny empirisk kunnskap om hvordan andrespråkssamtaler foregår i videomedierte kontekster (Pekarek Doehler & Balaman, 2021), og viser hvordan samtaler på digitale språkkaféer skaper muligheter for språklæring og digital læring.

Hosoda, Y. (2006). Repair and relevance of differential language expertise in second language conversations. *Applied Linguistics*, 27, s. 25-50.

Kunnskapsdepartementet (2019, 7. august). Integrering gjennom kunnskap: Regjeringens integreringsstrategi 2019-2022 [Strategi]. Lastet ned fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/519f5492da984d1083e8047011a311bd/regjeringen-s-integreringsstrategi-2019-22.pdf>

Kurhila, S. (2006). *Second Language Interaction*. Amsterdam: John Benjamins.

Pekarek Doehler, S., & Balaman, U. (2021). The Routinization of Grammar as a Social Action Format: A Longitudinal Study of Video-Mediated Interactions. *Research on Language and Social Interaction*, 54(2), 183–202. <https://doi.org/10.1080/08351813.2021.1899710>

Svennevig, J. (2018). "What's it called in Norwegian?" Acquiring L2 vocabulary items in the workplace. *Journal of Pragmatics*, 126, s. 68-77.

«Altså, jeg vet jo ikke hva vi hadde gjort uten nettbrett... men om vi måtte låne de der bøkene på biblioteket... det hadde vært veldig tungt...»

Dag Freddy Røed, Høgskolen i Innlandet

Klasserom over hele Norge rommer elever med ulik språklig og kulturell bakgrunn, og i den gjeldende lærerplanen, LK20, er det tydelig vektlagt at lærere, i tillegg til å utvikle elevenes norskspråklige ferdigheter, skal ivareta og fremme det språklige og kulturelle mangfoldet elevene representerer (Kunnskapsdepartementet, 2020a; 2020b). I stadig flere klasserom blir elevene utstyrt med nettbrett til både skole- og hjemmearbeid (FIKS; 2019, Fjørtoft et al, 2019), men få studier har hittil tematisert læreres bruk av digital teknologi i flerspråklige læringsmiljøer.

I denne presentasjonen vises det til foreløpige resultater fra en undersøkelse hvor jeg utforsker oppfatninger om bruk av nettbrett som pedagogisk verktøy hos fire lærere fra språklig heterogene klasserom på barnetrinnet. Til grunn legges en forståelse av at lærernes oppfatninger er påvirket av deres erfaringer fra klasserommet (Pajares, 1992; Fives & Buehl, 2012, Borg, 2006), og at disse må forstås i lys av en sammensatt profesjonsutøvelse som kombinerer teknologisk, pedagogisk og fagdidaktisk kunnskap (Mishra & Koehler, 2009).

Undersøkelsen viser at lærerne jevnt over har positive oppfatninger med nettbrett som pedagogisk verktøy i flerspråklige klasserom ved at det muliggjør effektive oversettelser mellom elevenes førstespråk og norsk, tilpasset opplæring, samt nye muligheter for å synliggjøre elevenes språklige og kulturelle ressurser i klasserommet. Samtidig nevnes manglende retningslinjer for bruk, opplevelse av mangelfull digital kompetanse, distraksjoner og utenomfaglig bruk hos elevene som kilder til en opplevelse av usikkerhet. Med utgangspunkt i studiens funn diskuteres implikasjoner for videre forskning, og for framtidig utvikling av profesjonsfaglig digital kompetanse for (andrespråk)lærere i Norge.

Borg, S. (2006). *Teacher Cognition and language education. Research and Practice*. Bloomsbury Academic

FIKS. (2019). Digitalisering i skolen. Hentet fra:

https://www.uv.uio.no/forskning/satsinger/fiks/kunnskapsbase/digitalisering-i-skolen/forskning-om-digitalisering_sak_01.10.19_2.pdf

Fjørtoft, S. O., Thun, S., & Buvik, M. P. (2019). *Monitor 2019. En deskriptiv kartlegging av digital tilstand i norske skoler og barnehager*. SINTEF.

Fives, H., & Buehl, M. M. (2012). Spring cleaning for the “messy” construct of teachers’ beliefs: What are they? Which have been examined? What can they tell us? I K. R. Harris, S. Graham, T. Urdan, S. Graham, J. M. Royer, & M. Zeidner (Red.), *APA educational psychology handbook, Vol. 2. Individual differences and cultural and contextual factors* (s. 471–499). American Psychological Association.

Koehler, M., & Mishra, P. (2009). What is technological pedagogical content knowledge (TPACK)? *Contemporary issues in technology and teacher education*, 9(1), 60-70.

Utdanningsdirektoratet (2020a). *Læreplan i Norsk* <https://data.udir.no/kl06/v201906/laereplaner-lk20/NOR01-06.pdf?lang=nob>

Utdanningsdirektoratet (2020b). *Læreplan i norsk for språklige minoriteter*.

<https://data.udir.no/kl06/v201906/laereplaner-lk20/NOR07-02.pdf?lang=nob>

Flerspråklig digital kommunikasjon blant ansatte på et hotell - en kaususstudie med litauiske arbeidsinnvandrere i Innlandet

Kristin Vold Lexander, INN

Digital kommunikasjon er en integrert del av dagliglivets kommunikasjonsøkologi. Dette gjelder også arbeidslivet, der ansatte, ledere og brukere samhandler gjennom ulike digitale kanaler. I dette digitale rommet er flere grenser i flyt: grenser mellom privatliv og arbeidsliv, mellom utføring av arbeidsoppgaver og bygging av relasjoner, mellom språk og mellom modaliteter. På denne måten utgjør kommunikasjonen en arena der en kan ta i bruk ulike språklige og multimodal ressurser for å forhandle identitet, relasjoner og uformell makt på arbeidsplassen. Hva betyr dette for inkluderende og ekskluderende praksiser på arbeidsplasser der de ansatte har stor variasjon i sine språklige repertoar? I min presentasjon undersøker jeg denne problemstillingen ved å analysere intervju- og interaksjonsdata og mediagram (Lexander & Androutsopoulos, 2021) fra fire ansatte ved et hotell, tre litauiske arbeidsinnvandrere og en hotelldirektør med norsk som førstespråk.

Jeg definerer inkluderende praksiser på grunnlag av Felders (2018) diskusjon av inkluderingens verdier og strukturer. Disse analyseres gjennom å se på hvilke roller og relasjoner som framforhandles i interaksjon og i intervju (jf. Bucholtz & Hall, 2005) ved hjelp av ulike språklige og multimodale ressurser. I tråd med et postdigitalt perspektiv (jf. Tagg & Lyons, 2022), ses de digitale praksisene i sammenheng med annen språklig samhandling på hotellet.

Bucholtz, M., & Hall, K. (2005). Identity and interaction: a sociocultural linguistic approach. *Discourse studies*, 7(4-5), 585-614. <https://doi.org/10.1177/1461445605054407>

Felder, F. (2018). The Value of Inclusion. *Journal of philosophy of education*, 52(1), 54-70. <https://doi.org/10.1111/1467-9752.12280>

Lexander, K. V., & Androutsopoulos, J. (2021). Working with mediagrams: a methodology for collaborative research on mediational repertoires in multilingual families. *Journal of multilingual and multicultural development*, 42(1), 1-18. <https://doi.org/10.1080/01434632.2019.1667363>

Tagg, C., & Lyons, A. (2022). *Mobile Messaging and Resourcefulness : A Post-Digital Ethnography*. Routledge.

Materialiteter og remediering: Medieideologier i videotolking i rapporter og styringsdokumenter

Jessica P. B. Hansen, Høgskolen i Østfold

Tolking regnes for å være en måte å sikre likeverdige tjenester i norsk offentlig sektor til en mangfoldig befolkning. Samtidig fremstilles det ofte som utfordrende å sikre tilgang til tolking på rundt 100 språk utført av kvalifiserte personer i hele Norges langstrakte land (jf. NOU2014:8). Bruken av teknologi og da særlig videoteknologi til å levere tolketjenester fremstilles gjerne i rapporter fra offentlig sektor og myndighetsdokumenter som en måte å sikre tilgang til tolking utført av kvalifiserte tolker og samtidig sikre økonomiske besparelser på sikt (f.eks. NOU2014:8, Kunnskapsdepartementet, 2019). På den andre siden viser forskning på interaksjonen at det kan oppstå problemer i interaksjonen når tolkingen foregår via videoteknologi (f.eks. Braun & Taylor, 2012; de Boe, 2021). Det er altså en motsetning mellom hvordan videotolking fremstilles i rapporter og myndighetsdokumenter og hvordan interaksjonen faktisk foregår når tolkingen foregår via videoteknologi. I denne presentasjonen brukes konseptet *medieideologier* (Gershon, 2010) til å analysere fremstillinger av videotolking i rapporter og myndighetsdokumenter.

Gershon (2010) konstruerer konseptet medieideologier ved hjelp av flere temaer, deriblant *remediering* (Bolter & Grusin, 2002) og *materialiteter*. I dokumentene fremstilles ofte videotolking som et bedre alternativ til telefontolking der sammenligningen mellom de to bygger på ideologiske forestillinger og altså blir en form for remediering. Samtidig forekommer temaet *materialiteter* i liten grad i dokumentene selv om dette er av betydning for praktikerne og for interaksjonen (Hansen, 2021). Analysen av dokumentene viser at noen av argumentene for økt bruk av videotolking i myndighetsdokumenter bygger på ideologisk grunnlag.

Bolter, J. D., & Grusin, R. (1999). *Remediation : understanding new media*. Cambridge, Mass: MIT Press.

Braun, S., & Taylor, J. L. (2012). AVIDICUS Comparative Studies - part I: Traditional interpreting and remote interpreting in police interviews. I S. Braun & J. L. Taylor (red.), *Videoconference and Remote Interpreting in Criminal Proceedings* (pp. 85-101). Antwerp/Cambridge: Intersentia

de Boe, E. (2021). Management of overlapping speech in remote healthcare interpreting. *The interpreters' newsletter*, (26), 137–155. <http://doi.org/10.13137/2421-714X/33268>

Gershon, I. (2010). Media ideologies: An introduction. *Journal of Linguistic Anthropology*, 20(2), 283-293. doi:10.1111/j.1548-1395.2010.01070.x

Hansen JPB (2021) Video-mediated interpreting. The interactional accomplishment of interpreting in video-mediated environments. [Doktorgradsavhandling]. Universitetet i Oslo.

Kunnskapsdepartementet. (2019). (2019). Høring Forslag til lov om offentlige organers ansvar for av tolk mv. (tolkeloven). URL: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing/id2626660/>

NOU 2014:8. (2014). *Tolking i offentlig sektor. Et spørsmål om rettssikkerhet og likeverd.*

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2014-8/id2001246/>;

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet URL:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2014-8/id2001246/>